

UAB „FERTEKSOS TRANSPORTAS“
SAUGOS DUOMENŲ LAPAS
(pagal EB Reglamentą 1907/2006)

AMONIO NITRATAS

1 lapas iš 8
Pildymo data: 2008-12-22

Paskutinė peržiūrėjimo data:

1. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO IR TIEKĖJO PAVADINIMAS

Cheminės medžiagos: AMONIO NITRATAS

Kiti pavadinimai (sinonimai): AMONIO (I) NITRATAS (1:1); AMONIO NITRATAS, SKYSTAS (KARŠTAS KONCENTRUOTAS TIRPALAS (UN2426); AMONIO SALIETRA; AZOTO RŪGŠTIS

Paskirtis: amonio nitratas naudojamas chemijos ir agrochemijos pramonėje

Tiekėjas (importuotojas): AB „CONCERN STIROL“

Adresas: Gorlovka, Ukraina

Telefonas:

Faksas:

El. Paštas:

Apsinuodijimų informacijos ir kontrolės biuro telefonas: + 370 5 2362052

2. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO SUDĖTIS, INFORMACIJA APIE KOMPONENTUS

Empirinė (molekulinė) formulė: $H_4N_2O_3$, NH_4NO_3 .

Molekulinė masė: 80,04 aum.

Pavojingi komponentai:

Komponentai	EC Nr.	Koncentracija	CAS Nr.	Simbolis	R-frazės
Amonio nitratas	229-347-8	99 %	6484-52-2	0, Xi	8-36/37/38

3. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO GALIMI PAVOJAI

Amonio nitratas gali palaikyti degimą ar oksiduoti, turi aukštą pasipriešinimą detonacijai. Šis pasipriešinimas mažėja priklausomai nuo užterštumo ir/arba aukštos temperatūros. Laikantis sandėliavimo sąlygų ir naudojimo taisyklų, amonio nitratas yra stabilus. Vengtinės aplinkos sąlygos: drėgmė, kaitinimas virš 170°C temperatūros, užteršimas vengtinomis medžiagomis, laikymas arti ugnies ir karščio šaltinių. Pavojingos kontakte su amonio nitratu medžiagos: degios medžiagos, reduktoriai, rūgštys, šarmai, siera, chloratai, chloridai, nitratai, permanganatai, metalų pudros ir medžiagos, savo sudėtyje turinčios tokių metalų, kaip varis, nikelis, kobaltas, ir jų lydiniai. Amonio nitratas kontaktuodamas su šarminėmis medžiagomis, išskiria amoniaką. Stipriai kaitinant amonio nitratą, išsiskiria azoto oksidai ir deguonis. Skaidymas uždaryjame inde gali pereiti į sprogamą.

Poveikis žmogui: Turi dirginantį poveikį odai ir akims, gali pažeisti centrinę ir periferinę nervų sistemą, viršutinius kvėpavimo takus, kepenis, kraują.

Poveikis aplinkai:

Higienos normatyvai DLK darbo zonos ore, atmosferos ore, vandens objektuose, dirvoje:

DLK atm. = 0,3 mg/m³ (rezorbcinis); IV pavojingumo klasė;

DLK d.z. = 5 mg/m³; III pavojingumo klasė;

DLK vanduo = Standartas nenustatytas Ukrainoje. Rekomenduotinas standartas (jonų nitrato): DLK vanduo = 45 mg/l; III pavojingumo klasė;

DLK dirva = 130 mg/kg (nitratai).

4. PIRMOSIOS MEDICININĖS PAGALBOS PRIEMONĖS

Bendros priemonės: Nejudinti žmogaus, laikyti šiltoje ir patogioje padėtyje. Išvesti į gryną orą. Stipri kava arba arbata.

Įkvėpus: nedelsiant išnešti nukentėjusįjį į gryną orą, esant dusuliui duoti pakvėpuoti suskystintu deguonimi, esant kvėpavimo sutrikimui atlikti dirbtinį kvėpavimą.

Prarijus: Pašalinti iš burnos produkto likučius. Duoti nukentėjusiajam 2-3 stiklines vandens, aktyvuotos anglies, vidurius laisvinančios druskos. Papaverinas, atropinas, novokainas.

Patekus į akis: gerai (mažiausiai 20min.) praplauti vandeniu ar druskos tirpalu.

Patekus ant odos: nuvilkti užterštus drabužius, avalynę, prietaisus. Odą nuplauti (5 min.) dideliu vandens kiekiu.

5. PRIEŠGAISRINĖS PRIEMONĖS

Tinkamos gaisro gesinimo priemonės: vanduo, sausi milteliai, putos, CO₂.

Netinkamos gaisro gesinimo priemonės: vandens srovė.

Pavojingos medžiagos, išsiskiriančios iš cheminės medžiagos, preparato degimo metu: degimo produktai, dujos, azoto oksidai.

Specialūs apsaugos reikalavimai gaisrininkams: naudoti kvėpavimo aparatus, MSHA/NIOSH ir visas apsaugos priemones.

Kita informacija: naudoti vandens srovę apdegusių konteinerių atvėsinimui.

6. AVARIJŲ LIKVIDAVIMO PRIEMONĖS

Kolektyvinės apsaugos ir asmeninės apsauginės priemonės: pirštinės, respiratoriai, akiniai, filtruojanti dujokaukė, apsauginiai drabužiai.

UAB „FERTEKSOS TRANSPORTAS“
SAUGOS DUOMENŲ LAPAS
(pagal EB Reglamentą 1907/2006)

AMONIO NITRATAS

3 lapas iš 8
Pildymo data: 2008-12-22

Paskutinė peržiūrėjimo data:

Aplinkos teršimo prevencijos priemonės: saugoti nuo pasklidimo, neleisti patekti į kanalizaciją ir vandens telkinius.

Cheminės medžiagos, preparato surinkimo ir utilizavimo (neutralizavimo) būdai ir priemonės: mechaninis (surinkti ir susemti į maišus ar kitus tinkamus konteinerius). Saugus sudeginimas. Atliekų užkasimas.

7. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO NAUDOJIMAS IR SANDĖLIAVIMAS

Reikalavimai ir rekomendacijos naudojimui: darbo vietoje turi būti teikiama ištraukiamoji ventiliacija, išvengti padidinto dulkių susidarymo, išvengti užteršimo degiomis medžiagomis (tepalai, taukai, riebalai), naudoti tinkamas individualias saugos priemones. Vengti kontakto su akimis, oda ir drabužiais. Laikyti atokiau nuo šilumos šaltinių, ugnies. Vengti kontakto su drabužiais ir kitomis greitai užsiliepsnojančiomis medžiagomis.

Reikalavimai sandėliavimui: nesandėliuoti šalia degių medžiagų, laikyti sandariai uždarytuose konteineriuose, sausoje, gerai vėdinamoje patalpoje. Laikyti atokiau nuo rūgščių. Vengti žemos pH (rūgščios) būklės. Vengti sandėliavimo ant medinio paviršiaus.

Laikant nesuderinamos medžiagos: organinės medžiagos, rūgštys, bazės.

8. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO POVEIKIO PREVENCIJA

Cheminės medžiagos, preparato komponento ribinė vertė darbo aplinkos ore (RV, PEL, STEL, TLV, TWA), kilmės šalies patvirtinusios institucijos pavadinimas (ASGIH, NIOSH, OSHA ir kt.): ne daugiau kaip 5 mg/m³.

Techninės priemonės: ištraukiamoji-tiekiamoji ventiliacija.

Kvėpavimo takų apsauginės priemonės: respiratoriai („Astra-2“, „Lepestok“), M ir B tipo dujokaukės.

Rankų ir odos apsauginės priemonės: pirštinės, guminės pirštinės.

Akių apsauginės priemonės: hermetiški akiniai, apsauginis skydelis.

Kitos odos apsauginės priemonės (darbo drabužiai, avalynė ir kt.): darbo batai, rūgšties poveikiui atsparus kombinezonas su švarku.

Asmens higienos priemonės: nusiprausti duše, persirengti, valyti darbo drabužius.

9. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO FIZIKINĖS IR CHEMINĖS SAVYBĖS

Agregatinė būseną (kita, skysta, dujinė): kieta.

Juslinės savybės (kvapas, spalva): gelsvos spalvos, bekvapis.

Virimo temperatūra, °C ar virimo temperatūros intervalas: 235°C (esant 200-270°C susiskaido formuojant N₂O ir H₂O).

Tirpumas: 169,6 °C.

Tankis: 1,725 g/cm³ (25°C).

Tirpumas vandenyje: Tirpus (119 g /100 g esant 0°C; 212 g /100 g esant 25°C, 346 g / 100 g esant 50°C).

Tirpumas riebaluose: Netirpus. Kiti tirpikliai: Tirpsta etanolyje, metanolyje, piridine, acetone.

Paskirstymo koeficientas (n-oktanolis/vanduo): Log P_{ow} = +3,1 esant 25°C.

Vandenilio indeksas: Ph=5,43 (0,1 M tirpalas esant 25°C). pH= 5-5,5 (esant 1920 g/ l vandens esant 20°C).

Lakumas: Medžiaga nėra laki.

Garų slėgis: 1013 hPa esant 135 °C.

Reaktingumas: Reaguoja su rūgštimis, bazėmis. Susiskaido formuojant N₂O ir H₂O esant 200-270°C. Vandenyje susiskaido į NO₃ ir NH₄⁺.

10. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO STABILUMAS IR REAKTINGUMAS

Cheminis stabilumas ir pavojingos cheminės reakcijos: prie normalių sandėliavimo, laikymo ir naudojimo sąlygų amonio nitratas yra stabilus.

Vengtinios aplinkos sąlygos ir cheminės medžiagos, sukeliančios pavojingas chemines reakcijas: drėgmė, kaitinimas virš 170 °C, užteršimas vengtinomis medžiagomis, laikymas prie ugnies ir karščio šaltinių, degios medžiagos, organinės medžiagos, rūgštys, chloridai, metalų milteliai.

11. TOKSIKOLOGINĖ INFORMACIJA

Ūmus toksiškumas:

Prarijus, DL₅₀: (žiurkė) DL₅₀ = 2217 - 4820 mg/kg;

(triušis) DL₅₀ > 7940 mg/kg;

Per odą, DL₅₀: nenustatyta.

Įkvėpus, CL₅₀: (žiurkė) CL₅₀ > 88800 mg/m³.

Dirginimo efektas: oda: (triušis) Draize testas, silpnas dirginimas;

akys: (triušis) Draize testas, silpnas dirginimas;

kvėpavimo takai: dirgina.

Pasklidimas nenustatytas.

Jautrinimas (Gvinėjos kiaulė) Aleksejeva-Petkevich metodas, jautrina.

Lėtinis poveikis bandomiesiems gyvūnams nenustatytas.

Poveikis žmonėms: amonio nitratas erzina odą, kvėpavimo takus bei akis, sukelia niežėjimą. Ilgas kontaktas su amonio nitratu sukelia odos paraudimą, pažeidimus.

Kancerogeniškumas: nenustatytas.

Toksiškumas reprodukcijai: nenustatytas.

Mutageniškumas: nenustatytas.

12. EKOLOGINĖ INFORMACIJA

Cheminės medžiagos, preparato savybės, galinčios daryti poveikį aplinkai:

Stabilumas abiotinėje aplinkoje: 30-7 dienos (aukštas stabilumas)

Transformacija aplinkoje: Yra. Transformacijos produktai: azoto oksidai, amonis.

Nuodingumas žuvis: $CL_{50} = 74$ mg/l (Cyprinus caprio, 48 val.). $CL_{50} = 5657$ mg/l (Oncorhynchus kisutch, 96 val.). $LC_{50} = 6000$ mg/l (Salmo gairdneri, 96 val.).

Nuodingumas dafnijoms: $EC = 555$ mg/l (48 val.). $EC_{50} = 111-840$ mg/l (48 val.).

Nuodingumas bestuburiams gyvūnams dirvožemyje: $LC_{50} = 15$ mg/l (Aspergillus niger, 40 val.)

Judrumas: gerai tirpus vandenyje. Išsilaikymas ir skilimas aplinkoje: nitratinis jonas yra dominuojanti forma augalų maitinimui.

Bioakumuliacija: amonio nitratas nepasižymi bioakumuliacinėmis savybėmis.

Duomenys apie kitus poveikius: nenustatytas.

13. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO ATLIEKŲ TVARKYMAS

Reikalavimai atliekų neišmesti į aplinką.

Cheminės medžiagos, preparato atliekų, užterštų pakuočių šalinimo būdai (saugus deginimas, atliekų užkasimas, utilizacija, šalinimas sąvartyne): amonio nitrato atliekos naudojamos kaip trąša.

14. CHEMINĖS MEDŽIAGOS, PREPARATO VEŽIMAS

UAB „FERTEKSOS TRANSPORTAS“ SAUGOS DUOMENŲ LAPAS (pagal EB Reglamentą 1907/2006) AMONIO NITRATAS	6 lapas iš 8 Pildymo data: 2008-12-22 Paskutinė peržiūrėjimo data:
---	---

Norminio dokumento pavadinimas	Cheminės medžiagos, preparato pavadinimas	Klasifikavimo kodas	Pavojingumo klasė	JT numeris	Pakuotės grupė
ADR/RID	Amonio nitratas	O2	5.1	1942	III
IMDG	-	-	-	-	-
ICAO/IATA	-	-	-	-	-

15. TEISINĖ REGLAMENTACIJA IR INFORMACIJA, NURODYTA MEDŽIAGOS, PREPARATO PAKUOTĖS ETIKETĖJE

Ženklėjimas ir klasifikavimas parengtas pagal EB direktyvą 67/548/EEB

Simboliai: O, Xi.

O – oksiduojanti;

Xi – dirginanti.

Rizikos frazės: 8-36/37/38.

R8 – dirgina akis, kvėpavimo takus, odą;

R36/37/38 – Kontaktas su degiomis medžiagomis gali sukelti gaisrą.

Saugumo frazės: 15-17-26-36.

S15 – laikyti atokiau nuo šilumos;

S17 – laikyti atokiau nuo degių medžiagų;

S26 – Patekus į akis, nedelsiant praplauti dideliu kiekiu vandens ir kreiptis į gydytoją;

S36 – Dėvėti tinkamus apsaugos rūbus.

Bet kuriuo atveju reikia elgtis kaip reikalauja galiojančios Ukrainos įstatymų rekomendacijos: „Dėl vartotojų teisių gynimo“, „Dėl aplinkos apsaugos“, „Dėl gyventojų sanitarinės epidemiologinės gerovės“, vietos įsakais.

Pavojingų cheminių medžiagų ir preparatų klasifikavimo ir ženklavimo tvarka. (Patvirtinta aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. 532/742, aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2002 m. birželio 27 d. įsakymo Nr. 345/313 redakcija, Žin., 2002, Nr. 81-3501, pakeitimai, patvirtinti aplinkos ministro ir sveikatos apsaugos ministro 2003 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. 411/V-460, Žin., 2003, Nr. 81(I)-3703 ir 2005 m. rugsėjo 19 d. įsakymu Nr. D1-453/V-714, Žin., 2005, Nr. 115-4196).

- Saugos duomenų lapo reikalavimai ir jo pateikimo profesionaliems naudotojams tvarka (Patvirtinta Lietuvos

Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 687, Žin., 2002, Nr. 26-946).

- Specialių pirmosios medicinos pagalbos priemonių pavojingų cheminių medžiagų bei preparatų ir biologinių medžiagų sukeltų ūmių sveikatos sutrikimų sąrašas (Patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr.V-769, Žin. 2004, Nr. 7-157).

-HN 23:2001 Kenksmingų medžiagų koncentracijų ribinės vertės darbo aplinkos ore. Bendrieji reikalavimai. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro 2001 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr.645/169, Žin. 2001, Nr. 110-4008).

- Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2002 m.birželio 27 d. įsakymu Nr. 348, Žin., 2002, Nr. 81-3503).

- Darbuotojų aprūpinimo asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis nuostatai. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos 1998 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr.77, Žin., 1998, Nr.43-1188).

- Bendrosios cheminių medžiagų ir preparatų sandėliavimo taisyklės. (Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1998 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 272, Žin., 1999, Nr. 31-896).

- Lietuvos Respublikoje parduodamų daiktų (prekių) ženklinimo ir kainų nurodymo taisyklės (Patvirtinta Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004-04-27 d. įsakymu Nr. 4-134, Žin., 2004, Nr. 76-2630, 2004, Nr.96-3551, 2005, Nr. 94-3504).

2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas 2003/2003/EB dėl trąšų (Official Journal of the European Union, L 304/1, 21.11.2003).

16. KITA INFORMACIJA

Santrumpos:

+ = Būtina apsaugoti darbuotojų oda ir akis.

СанПин = Sanitariniai reikalavimai ir normos.

Aum = Masės atominis vienetas.

C = Vėžį sukelianti medžiaga.

CNS = Centrinė nervų sistema.

CL₅₀ = LC₅₀ = Medžiagos koncentracija ore, sukelianti apie 50 % gyvūnų mirčių per kvėpavimo takus eksperimento metu.

DL₅₀ = LD₅₀ = Medžiagos dozė, sukelianti apie 50 % gyvūnų mirčių eksperimento metu.

EINECS = Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašo numeris.

Kow = Pasiskirstymo koeficientas n-oktanolis/vanduo.

LC = Mirtina koncentracija.

LC₅₀ = Mirtina koncentracija 50% mirčių.

PEL = Leidžiama poveikio riba.

ADR = Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais.

IATA = Tarptautinė oro transporto organizacija.

IARC = Tarptautinė vėžio tyrimų agentūra.

IMO = Tarptautinė jūrų transporto organizacija.

RID = Pavojingų cheminių krovinių gabenimo geležinkeliu tarptautinis reglamentas.

RV = Ribinė riba.

SMGS = Tarptautinio krovinių vežimo geležinkeliais susitarimas.

TLV = Slenkstinė ribinė vertė.

TWA = Vidutinis svertinis dydis.

17. DUOMENŲ, PANAUDOTŲ SUDARANT SAUGUMO PASĄ, ŠALTINIAI

1. Higienos reikalavimai dėl pramoninių atliekų tvarkymo ir pavojingumo lygio nustatymo žmogaus sveikatai. DsanPin Nr. 2.2.7.029-99.
2. Instrukcija dėl darbuotojų ir darbininkų aprūpinimo darbo rūbais, specialiais batais ir kitomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis. (Госкомтруд СССР) 83.05.24. DNAOP (ДНАОП) 0.05-5.01-83.
3. Profesiniai standartai dėl darbuotojų ir darbininkų nemokamo aprūpinimo darbo rūbais, specialiais batais ir kitomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis. M. Profizdat, 1998-psl.208.
4. Europos bendruomenės komisija. Komisijos direktyva Nr. 2001/58/EB 01.07.27. OJEC, 2001, L212, psl. 24-33.
5. Europos Susitarimas dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų autotransportu (DOPOG). Pavojingų krovinių pervežimas. Dokumentai. Medžiagos. Leidimas 3. SPB: ITS “Vybor”, 2002- 304 psl.[psl.120-260].
6. Kenksmingos medžiagos pramonėje. Neorganiniai ir hetero-organiniai junginiai. 3 tomas, L. “Chemija”, 1977. psl. 608.
7. IUCLID duomenų rinkinys. Amonio nitratas. Europos komisija – Europos chemikalų biuras. 2000. psl. 73.
8. HSDB. Leidimas. 2006-4.
9. CHEMINFO. Leidimas 2006-4.
10. RTECS. Leidimas 2006-4.
11. Kenksmingų medžiagų transportavimas (49CFR). Leidimas 2006-4.